

KẾT NỐI VỚI CHƯƠNG TRÌNH

HỌC SINH HỌC VỀ:

Cách đọc lược đồ địa hình và lát cắt địa hình.

HỌC SINH HỌC ĐỂ:

1. Phát triển năng lực địa lí

- Đọc được lược đồ địa hình tỉ lệ lớn.
- Đọc được lát cắt địa hình đơn giản.

2. Phát triển năng lực chung:

Vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học để sử dụng trong thực tế.

KHỞI ĐỘNG BÀI HỌC

- Thời gian: 05 phút.
- GV có thể chọn một trong hai cách sau để khởi động bài học:
 - + Cách thứ nhất: Cho HS xem một đoạn clip về tính khoảng cách ngoài thực tế.
 - + Cách thứ hai: Cho HS đọc một câu chuyện mô tả về chuyến leo núi, yêu cầu HS mô tả lại những điểm độ cao, địa danh mà đoàn leo núi đã đi qua.
- GV giới thiệu cho HS về các mục tiêu bài học, tức là những yêu cầu cần đạt được nêu trong mục: "**Học xong bài học này, em sẽ:**"

- Phương pháp, kĩ thuật dạy học: đàm thoại, sử dụng phương tiện trực quan (Lược đồ địa hình tỉ lệ lớn).
- Phương tiện dạy học: hình 11.2.
- Các bước tiến hành:

Bước 1. Hướng dẫn HS cách đọc lược đồ địa hình.

Bước 2. Hướng dẫn HS nhận diện các điểm độ cao, phân biệt độ dốc địa hình.

Bước 3. Chia lớp thành các nhóm nhỏ thực hiện các yêu cầu của bài thực hành.

Bước 4. Yêu cầu 1 – 2 nhóm lên trình bày kết quả, các nhóm khác góp ý.

Đánh giá: GV kiểm tra mức độ hoàn thành nhiệm vụ học tập thông qua bài tập HS thực hiện.

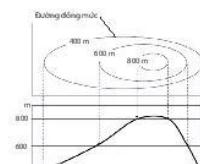
THỰC HÀNH ĐỌC LƯỢC ĐỒ ĐỊA HÌNH TỈ LỆ LỚN VÀ LÁT CẮT ĐỊA HÌNH ĐƠN GIẢN

(2 tiết)

Học xong bài này, em sẽ:

- Đọc được lược đồ địa hình tỉ lệ lớn.
- Đọc được lát cắt địa hình đơn giản.

I. ĐỌC LƯỢC ĐỒ ĐỊA HÌNH TỈ LỆ LỚN

Hình 11.1. Mát cắt ngang của địa hình núi và hình biểu hiện của nó trên bản đồ

Em có biết?

- Cách đọc lược đồ địa hình tỉ lệ lớn:
- Xác định khoảng cách độ cao giữa các đường đồng mức.
 - Cân cứ vào đường đồng mức, tính độ cao của các điểm trên lược đồ.
 - Cân cứ độ gần hay xa giữa các đường đồng mức để biết được độ dốc của địa hình.
 - Tính khoảng cách thực tế giữa các điểm dựa vào tỉ lệ lược đồ.

Dựa vào hình 11.2, em hãy:

- Xác định độ cao chênh lệch giữa hai đường đồng mức.
- Xác định độ cao của các điểm B, C, D, E trên lược đồ.
- So sánh độ cao đỉnh núi A1 và A2.
- Cho biết sườn núi từ A1 đến B hay từ A1 đến C dốc hơn?

148

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC PHẦN I

Hoạt động khám phá 1: Hướng dẫn HS đọc lược đồ địa hình tỉ lệ lớn

- Thời gian: 20 phút.
- Hình thức dạy học: nhóm nhỏ.

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC PHẦN II

Hoạt động khám phá 2: Hướng dẫn HS đọc lát cắt địa hình

- Thời gian: 20 phút.
- Hình thức dạy học: nhóm nhỏ.
- Phương pháp, kĩ thuật dạy học: đàm thoại, sử dụng phương tiện trực quan (lát cắt địa hình đơn giản).
- Phương tiện dạy học: hình 11.3.
- Các bước tiến hành:

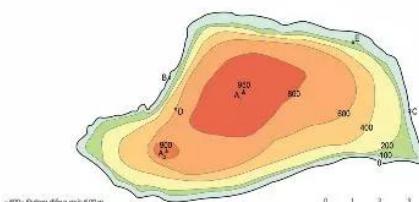
Bước 1. Hướng dẫn HS cách đọc lát cắt địa hình.

Bước 2. Hướng dẫn HS nhận diện các điểm độ cao, phân biệt độ dốc địa hình và các điểm địa danh.

Bước 3. Chia lớp thành các nhóm nhỏ thực hiện các yêu cầu của bài học.

Bước 4. Yêu cầu 1 – 2 nhóm lên trình bày kết quả, các nhóm khác góp ý.

Đánh giá: GV kiểm tra mức độ hoàn thành nhiệm vụ học tập của HS thông qua bài tập đã thực hiện.

Hình 11.2. Lược đồ địa hình tỉ lệ lớn

II. LÁT CẮT ĐỊA HÌNH

Lát cắt địa hình là cách thức thể hiện đặc điểm của bề mặt địa hình thực tế lên mặt phẳng dựa vào các đường đồng mức và thang màu sắc. Lát cắt cho chúng ta thấy được đặc điểm địa hình của một khu vực theo một hướng cụ thể.

- Cách đọc lát cắt địa hình:
- Xác định điểm bắt đầu và kết thúc của lát cắt.
- Từ hai điểm mốc, xác định hướng của lát cắt, di qua những điểm độ cao, các dạng địa hình đặc biệt nào và sự biến đổi của độ dốc địa hình...
- Mô tả sự biến đổi địa hình từ điểm đầu đến điểm cuối.
- Tính khoảng cách giữa các điểm dựa vào tỉ lệ lát cắt.

Dựa vào hình 11.3, em hãy:

– Cho biết lát cắt lượt đi qua những dạng địa hình nào?

– Trong các điểm A, B, C, điểm nào có độ cao thấp nhất và độ cao cao nhất?

Hình 11.3. Lát cắt địa hình từ Thành phố Hồ Chí Minh đến Đà Lạt

149